

001	66	26	96	63	62	69	57	48	36	25	13	13	10	7	3	0
100	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15

MAATALOUS

Kuntamyllerryksissä maatalouden merkitys kunnan elinkeinorakenteesta pienenee eivätkä päättäjät näe, miksi terveydenhuoltoon pitäisi panostaa. ELÄINLÄÄKÄRI LEENA SUOJALA, MTK

Valvontaeläinlääkäreitä puuttuu edelleen

Suomessa on 12 henkilötyövuoden vajaus valvontaeläinlääkäreiden määrässä, vaikka laki velvoittaa kunnat huolehtimaan valvontatehtävien hoidosta.

.....

Kunnat eivät vieläkään ole palkanneet riittävästi valvontatyötä tekeviä eläinlääkäreitä.

Palkattujen 44 valvontaeläinlääkärin arvioidaan tekevän eläinlääkintähuollon valvontaa vasta 30 henkilötyövuoden verran.

”Kunnille on vielä tarjolla 12 henkilötyövuoden verran valtion rahoitusta uusien valvontaeläinlääkäreiden palkkaamiseksi”, muistuttaa yksikönjohtaja **Riitta Matijala** Elintarvikeeturvallisuusvirastosta (Evira).

Evira on julkaissut raportin, johon on koottu Manner-Suomen kuntien arviot eläinlääkintähuollon resursseista ja valvontakohteista. Raportti on ensimmäinen laatuaan.

Laki säätelee kuntien velvoitteesta

Vuonna 2009 uudistunut eläinlääkintähuoltolaki velvoittaa kunnat huolehtimaan siitä, että valvontatehtäviä varten on varattu riittävästi työvoimaa ja aikaa.

Matijalan mukaan kaikki kunnat eivät vielä ole vielä sisäistäneet, että kyseessä on kunnan vastuulla oleva lakisääteinen velvoite.

Toinen syy eläinlääkäripulaan on, että avoimiin virkoihin ei ole ollut hakijoita.

Eläinsuojelutehtävät ovat vaativia. Erityisen raskasta työ on silloin, jos sitä on liian paljon yhden ihmisen hoidettavaksi.

”Virat on saatava äkkiä täytettyä, jotta työmäärä pysyvy koh-tuullisena”, Matijala painottaa.

Hän patistaa kuntia ja kuntien yhteenliittyimiä tarkastelemaan oman alueensa tilannetta: saako kunnassa riittävästi eläinlääkärin palveluita ja onko valvontaa tekemässä oikea määrä ihmisiä.

”Oikeudenmukainen ja riittävä valvonta tukee myös tuottajan työtä.”

Eläinten hyvinvointia val-

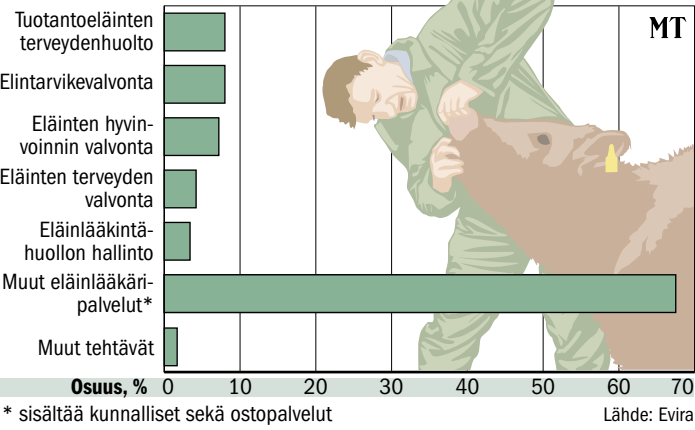

MARKKU VUORIKARI

Terveydenhuoltoeläinlääkäreitä ei ole riittävästi, joten kaikkia terveydenhuoltosopimuksiin liittyviä valvontakäyntejä ei pystytä hoitamaan.

Kunnallisten eläinlääkärien työtehtävät

Manner-Suomi vuonna 2011

votaan epäilyyn perustuvilla eläinsuojelutarkastuksilla sekä tarkastamalla vuosittain ammatimaisesta eläintenpidosta ilmoituksen tehneet kohteet. Niitä ovat muun muassa tietyt kennelit ja hevostallit, lihan, munien tai siitoseläinten tuotantotarhat ja

eläinhoitolat.

Viime vuonna tarkastuksia ja kohteita oli kunnallisissa valvontayksiköissä keskimäärin 223 kappaletta henkilötyövuotta kohden. Se tarkoittaisi jokaiselle työhön osallistuvalla vähintään yhtä eläinsuojelutarkastusta.

Terveydenhuoltoon tarvitaan väkeä

Raportista käy ilmi, että kunnissa on edelleen liian vähän tuotantoeläinten terveydenhuoltotyötä tekeviä eläinlääkäreitä.

Koko maassa keskimäärin terveydenhuoltosopimuksia oli solmittu 199 kappaletta terveydenhuoltoon varattua henkilötyövuotta kohti.

Esimerkiksi Itä-Suomessa vastaava luku oli 327. Jos jokaisella sopimustilalla käytäisiin kerran vuodessa, tarkoittaisi se 1,5 terveydenhuoltokäyntiä jokaisena työpäivänä.

Lapissa terveydenhuollon tilanne oli paras. Siellä oli solmittu 68 terveydenhuoltosopimusta henkilötyövuotta kohti.

Viime vuoden lopussa kaikista nautatiloista 44,5 prosenttia ja sikatiloista 91,8 prosenttia oli solminut terveydenhuoltosopimuksen.

MAIJA ALA-SIURUA

Apu: Lääkärit pelkäävät valvontakäyntejä

Apu-lehden tekemä selvitys osoitti, että valvontaeläinlääkärit pelkäävät työssään.

30 prosenttia lehden kyselyyn vastanneista 49 valvontaviranomaisesta kertoi joutuneensa työssään uhatuksi. Moni kaipasi pääsääntöisesti yksin tehtäviin tarkastuksiin rinnalleen kollegaa tai poliisia.

Evira sai kovaa palautetta työsuojelun hoitamisesta.

”Kuka muu uskaltaisi lähettää työntekijän yksin syrjäseudulle esitiedoilla: 50-vuotias poikamies, vanhemmat kuolleet vuoden sisällä, käytös muuttunut, ei laske naapuria navettaan, harrastaa metsästystä, meijeriin lähetetty maitomäärä romahtanut, hoitava eläinlääkäri ei ole käynyt tilalla vuosiin”, kysyi eräs vastaaja.

Tarvittaessa valvontaeläinlääkärit saavat virka-apua po-

liisilta, mutta apua vaativien tilanteiden ennakointi on vaikeaa. Lisäksi avun saaminen voi tositalanteessa kestää pitkään, sillä poliisi voi tulla kaukaa.

Huoli myös omistajista

Kysely lähetettiin 75 eläinsuojeluviranomaiselle, sekä kunnallisille valvontaeläinlääkäreille että aluehallintovirastojen läänineläinlääkäreille.

Vastaukset osoittivat, että valvontatyötä tekevät eläinlääkärit ovat huolissaan sekä omasta että eläintenomistajien hyvinvoinnista. Eläinten huonon kohtelun taustalla on usein ihmisten pahoinvointi ja syrjäytyneisyys.

”Tarvitaan lisää resursseja syrjäytyneiden ja ongelmiin joutuneiden ihmisten auttamiseksi. Uskon, että lähes jokainen

Kaupungistuvat kunnat eivät palkkaa

Osa kunnista ei ota tosissaan lakisääteistä velvoitettaan palkata terveydenhuoltoeläinlääkäreitä.

Erityisen huono tilanne on siellä, missä pienet maaseutukunnat sulautuvat osaksi kaupunkia, sanoo eläinlääkäri **Leena Suojala** MTK:sta.

”Kuntamyllerryksissä maatalouden merkitys kunnan elinkeinorakenteesta pienenee eivätkä päättäjät näe, miksi terveydenhuoltoon pitäisi panostaa.”

Jotkut kunnat jättävät terveydenhuoltoeläinlääkärin palkkaamatta, koska pitävät järjestelmää

hankalana ja paperityötä vaativana. Suojalan mielestä kyse on poliittisesta tahdosta.

Valtio on tehnyt voitavana varaamalla rahaa valvontaeläinlääkäreiden virkojen perustamiseen. Eläinten hyvinvointituen ehtoihin kuuluu terveydenhuoltosopimuksen solmiminen eläinlääkärin kanssa sekä säännölliset valvontakäynnit maatilalla.

”Miten tällaisen velvoitteen voi täyttää tuottaja, jonka oma kunta ei palkkaa terveydenhuoltoeläinlääkäriä?”

MAIJA ALA-SIURUA

FAKTAT

Laki velvoittaa

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta eli eläinlääkintähuolto on osa ympäristöterveydenhuoltoa. Siitä huolehtivat useamman kunnan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueet. **Laki velvoittaa** kuntia perustamaan yhteistoiminta-alueita, jos kunnalla tai kuntayhtymällä ei ole ympäristöterveydenhuollon käytettävissä vähintään kymmentä henkilötyövuotta.

Kunnallisia ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköitä oli viime vuoden alussa 88 kappaletta. **Yhteistoiminta-alueiden ulkopuolella** olevien kuntien on lain mukaan 1.1.2013 mennessä liityttävä yhteistoiminta-alueisiin. **Elintarvikeeturvallisuusvirasto** Evira arvioi, että ensi vuoden alusta kunnallisia ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköitä on 64.

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdeissä osoitteessa www.maaseuduntulevaisuus.fi. Toimitus tarkistaa kommentit ennen julkaisemista.

kohdistuu lemmikkeihin, joihin voidaan laskea hevosetkin. Pitäisikö lemmikkien omistajilla olla ”ajokortti”? Nauttiiko koira yli 10 tunnin yksinolosta kerrostalon pienessä huoneistossa? Miksi hevosista on tullut yhden kesän kertakäyttötavutetta?”, pohti yksi vastaaja.

TERHI TORIKKA

Sika-alan tautivapaus hyvissä kantimissa

Suomen sika-alan hyvä tautitalanne on on jälleen virallisesti todistettu.

Aujeszkyn taudin (AD), TGE-taudin sekä lisääntymis- ja hengitystieoireyhtymä PRRS:n seuranta sujuu Suomessa suunnitelmien mukaan, riskinarviointiyksikön eläintauti- ja kasvinterveysjaoston jaostopäällikkö **Tapani Lyytikäinen** Evirasta kertoo.

Evira on nyt arvioinut emakoiden AD-, TGE- ja PRRS-seurantaohjelmien edustavuutta vuosilta 2008 ja 2009.

Tautiseuranta perustuu tuhanteen verinäytteeseen, jotka otetaan teurastamoille tulevista emakoista. Tauteja ei ole esiintynyt Suomessa 30 vuoteen.

Todiste EU:lle taudittomuudesta

Lyytikäinen korostaa, että seurantaohjelmien tärkein tehtävä on todistaa EU:n suuntaan Suomen erivapaus puhtaana maana Aujeszkyn taudista ja TGE-

taudista.

PRRS:ää vastustetaan, koska se aiheuttaisi Suomeen rantautuessaan koko sika-alalle isoja tappioita. Suomen lisäksi vain Ruotsi on vapaa PRRS:stä, joka muun muassa nostaa porsas-kuolleisuutta dramaattisesti.

”Tuottajien pitää aina ottaa yhteyttä eläinlääkäriin, mikäli tilalla on epäily näistä taudeista. Seurantaohjelma löytää taudin vain joskus.”

Lyytikäinen kertoo, että seurantaohjelma toimii lähinnä jälkikäteen.

Ohjelmien toimivuus takaa, että tauti löydetäisiin Suomesta ennen kuin siitä ehtisi tulla kotoperäinen.

Tautivapaus on tuottajista kiinni Lyytikäinen toivoo, että tautitalanne säilyy yhtä mallikkaana jatkossakin.

”Eniten tautivapaus on kiinni tuottajien vastuullisuudesta.”

TERHI TORIKKA

Tuotteet kehityksen kärjestä

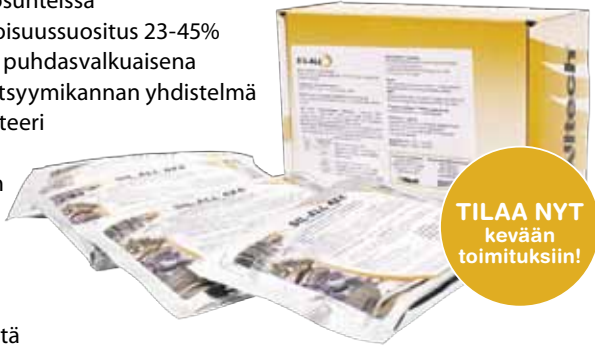

Kärki Sil-Ail 4x4

- enemmän kuin säilöntäaine

- nurmirehunsäilöntään eri olosuhteissa
- laaja tehoalue, kuiva-ainepitoisuussuositus 23-45%
- TPT säilöo rehun valkuaisen puhdasvalkuaisena
- 4:n bakteerikannan ja 4:n entsyymikannan yhdistelmä
- ainutlaatuinen Salivarius bakteeri toimii kaikilla pH:n alueilla
- 100 % homofermentatiivinen käyminen
- siiloon, torniin, aumaan ja paaliin
- murskeviljan säilöntään
- KTTK:n kansallinen hyväksyntä

Sil-Ail säilönnässä lisätään 1 000 000 maitohappobakteeria grammaan rehua + entsyymit

TILAA NYT kevään toimituksiin!

Secure Covers

siilo-, auma- ja paalipeitteet sekä reunapainopussit

- estää lintujen ja muiden eläinten pääsyn rikkomaan muovia
- edesauttaa pintarehun parempaa säilymistä
- suojaa rehua auringon valolta ja tuulelta
- kestää ihmisten ja jopa eläinten kävelyä
- purkautumaton UV-suojattu peitteen rakenne
- peitteen paino 250 g / m²

TILAA NYT kevään toimituksiin!

Kärki-Agri

Kärki-Agri Oy puh. 064 298 900, myynti@karkiagri.fi, www.karkiagri.fi